

Fahamka Badbaadada Tallaalka MMR

Waxaa la cusboneysiiyay, bruary 2013

- CDC waxay ku talineysaa labo kuure oo ah tallaalka jadeecada, qaamow qanshiirka, iyo rubella (MMR) ee loogu talagalay caruuurta sababto ah waxay ka difaacaysaa caruurta cudurada, halista ah, oo xitaa dhimashada keeno.
- Tallaalka MMR wuxuu leeyahay diiwaan dheer oo badbaado. Dhibaatooyinka daran kadhasha MMR waa dhifdhif. Dhammaan darasaadla sayniska sucmada leh waxaa lagu ogaaday inaysan wax xiriir ka dhaxeyn tallaalka MMR iyo autismka.
- Da'da ugu fiican ee sida joogtada ah loogu qaato kuuraha koobaad ee MMR waa 12 bilood ilaa 15 bilood. Da'da ugu fiican ee sida joogtada ah loogu qaato kuuraha labaad ee MMR waa 4 sano ilaa 6 sano.
- Haddii ay jadeeco dilaacdoo, maamulada caafimaadka waxay ku talin karaan tallaalka in la siiyo da'daaas ka hor.

► Wixii maclumaad dheer ah ee

tallaalada-cudurada laga hor

tagi karo, iyo badbaadada tallaalka:

<http://www.cdc.gov/vaccines/conversations>

waa, waxay waayaan awooda wax lagu sameeyo oo ay awal awoodeen in ay sameeyaan. Haddii wiiqmidu ay la socoto dhacdo xusuus leh sida safarka dhakhtarka loogu talagalay tallaalada, tani waxay u ekaan kartaa sida keenista iyo waxyeelada. Si kastaba ahaate, waxaa laga yaabaa inay jirto calaamadaha autismka ka hor inta uusan canuga aad uweynaanin inuu helo kuuraha kobaad ee MMR ee da'ada 12 bilood ilaa 15 bilood. Maxaa yeelay waalidiinta waxay ogyihiin waxa u fiican carruurtooda, waa inay noqdaan kuwo yaaqaano waxyaabaha korida muhiimka u ee ah inay caruurt gaaran iyo marka ay tahay inay garaan, barashada waxa la daawado ee ah sida caarruurta ay u ciyaarayaan, wax ubartaan, uhadalaan, iyo sida ay udhaqmaan. Dhacdooyin waxaa laga heli karaa Barashada Calaamadaha ee CDC. Barta talaabada degdega ah waa

<http://www.cdc.gov/ncbddd/autism/ActEarly/default.htm>.

Waalidiinta waaa inay kala hadlaan xirfadlaha daryeelka caafimaadka sida ugu dhaqsiyaha badan wax ku saabsan walac laga yaabo inay soo baxdo intay kormeerayaan koriinka ilmahooda. Wada shaqaynta, waalidiinta iyo xirfadlayaasha daryeelka caafimaadka waxay wax ka qaban karaan xili hore in ma ahan oo kaliya aqoonsiga dhibaatooyinka koriimada laakiin sidoo kale waxay qaadikaraan si looga caawiyo carruurta inay noqdan kuwo dheelitiran.

Sababta labaad oo qaar ka mid ah dadka ay ugu maleynayaan in tallaalka MMR laga yaabo inuu keeno unungyada autismka taasoo ay muujisay dasasad 1998kii lagu daabacaday Lancet ee wadanka Ingiriiska. Mid ka mid ah qorayaasha waxuu sheegay in tallaalka MMR uu keeni karo autismka.

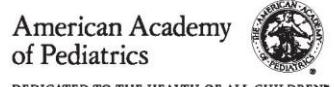
Daraasaddan waxaa aad ubaahiyay warbaahinta. Waxaa xigay daraasado badan oo lagu sameyay kumanaan caaruuh ah oo laga sameeyay dhowr wadan, waxaa ka mid ah Mareykanka. Daraasadaahan waxaa lagu ogaaday in tallaalka MMR uusan sabab u ahayn qaadista autismka. Sidoo kale waa muhiim in la ogaado, 10 ka mid ah 13 kii qore ee daraasadii 1998 ee Lancet inay ka noqdeen taageerada maqaalka. 2010 kii, Guddiga Caafimaadka Guud ee Ingiriiska waxay danbi ku

| su'aalaha iyo jawaabaha |

Dhammaan daraasaadka sayniska sucmada leh waxaa lagu ogaaday inaysan wax xiriir ka dhaxayn tallaalka MMR iyo autismka. Sidaa darteed, maxay dadka qaar ugu maleeyaan tallaalka MMR inuu keeno autismka?

Waxaa jiro dhowr sabab oo arintaan keena Waalidiinta qaar ee carruurta qabta autismka waxay sheegeen inay ogaadeen qaar ka mid ah astaamaha autismka dhowr maalmood, toddobaad, ama bilood kadib markii u canugooda qaataay tallaalka MMR. Inta badan waxay sharxaan ilmahood u uu si caadi ah u koraayay, kadibna calaamadaha autismka ay soo baxeen tallaalka MMR kadib.

Maraka qaar, calaamadaha autismka ma soo baxan ilaa da'da markii la siiyo kuuraha koobaad MMR. Qaar ka mid ah carruurta marka ay socod baradka yihiin kuwaas oo gaaray 1 sano jir —ama xitaa 2 ama 3 sano—way wiilmaan. Taasi

heleen qoraagii hogaaminayay daraasada oo ah inuu sameeyay anshax xumo xirfadeed, Lancet waxay ka laabatay maqaalka 1998, qoraagii hogaaminayay daraasadana wuxuu ku waayay laysankiisii uu dawaada kusamaynaayay wadanka UK. Intaa waxaa dheer, Janaayo 2011, Joornaalka Caafimaadka Ingiriiska (BMJ) ayaa qoray maqaalo taxane ah kuwaasoo kusoo gunaanaday in maclumaaadka darasadda 1998 in si xun loo qabtay ama labeddelyar.

Waa maxay waxyeelada dib u dhaca cirbada koobaad ee MMR ilaa uu canugeyga ka gaaro 2 sano ama ka weyn?

Tallaalka MMR waxaa haboon in lagu qaato inta lagu jiro da'aada 12 bilood ilaa 15 bilood. Haddii aad sugto inaad goor danbe siiso, canuugaaga wuxuu qaadi karaa jadeeco, qaamow qanshiir, iyo/ama rubella. Nasiib daro, dhammaan cuduradan waxay halis ku yihiin Mareykanka. Tusaale, 2011, waxaa jirtay 220 qof oo ay qabay jadeeco, in ka badan sanad walba lagasoo bilaabo 1996. Jadeecada waxay isbitaalka u dirtay 32% oo dadkaas kamida. Waxaa jirtay 16 jeer oo jadeecadu dilaacdya taasoo lagu xisaabshay 112 (50%) 222 ka kiis ee jadeecada sanad kaas. Jadeecada waxaa si joogto ah u keena Mareykanka dadka degan Mareykanka oo aan tallaalinay iyo booqdayasha ajaaniibta kuwaas oo xanuunka qaaday marka ay joogeen wadamada kale. In laraacaayo talooyinka Mareykanka ee isticmaalka tallaalka MMR waa qaab ugu waaanagsan ee looga difaaci karo carruurta cuduradan iyo ka fogaanshaha inay cuduradaan diilaacaan.

Waa sidee waxtarka tallaalka MMR?

Tallaalku waa mid aad waxtar uleh oo Mareykanku kuciribtiray jadeecada 2000. Micnaha cirib tirka, xitaa haddii jadeecadu ay kudhaedo bulshada, ma ku faafi karto dad badan. Cirib tirku waa suurtagal marka dad badan ay iska difaaci karaan xanuun tallaalka awgiis.

Laakiin, jadeecada weli way ku badan tahay qeybaha kale ee dunida. Maadaama dadka Mareykanka iyo wadamada kale ay si caalami ah ugu safaraan, waa inaan kordhinaa heerka tallaalka MMR ee Mareykanka. Xitaa haddii uu qoyskaaga safaraynin, waxaa ka qaadi kartaa musaafiriinta caalamiga ah meelwalba oo ka mid ah bulshada, dukaanka qudrada ilaa munaasabada isboortiska. Ingiriiska wuxuu iska cirib tiray jadeecada, laakiin kadib heerka tallaaka MMR hoos ayuu udhacay. Hadda, jadeecada mar kale ayay ku faafaaysaa wadankaas.

Dadka qaar ayaa u maleeya maadooyinka tallaalka lagu daro ee thimerosal inuu halis yahay. Ma ku jirtaa thimerosal ama merkuri talaalka MMR?

Maya. Tallaalka MMR marnaba ma ku jирто thimerosal ama wax kale oo ah meerkuri ah. Intaa waxaa dheer, inaysan jirin wax cadeynaya thimerosalka ku jira tallaalada inuu halis yahay.

Muddo intee le'eg ayaa tallaalka MMR la isticmaalayay?

Waxyalaha jadeecada ee kujira talaalka MMR ee aan isticmaalno maanta waxaa la isticmaalayay ilaa 1968, tallaalka qaamow qanshiirka ilaa 1976, iyo tallaalka rubella ilaa 1979. Dhammaan tallaaladaan waxaa lagu beddelay nooco hore. Noocyada maanta waa ammaan, leh difaac mudda-dheer, waxayna leeyahiin waxyeelo yar.

Waa maxay waxyeelada la ogyahay ee tallaalka MMR?

Dhibaatooyinka yar waxaa ka mid ah qandho (qiyaastii 1 kamida 6 dii qofba) finan yar (qiyaastii 1 kamida 20 kii qofba), quuman barar daamanka ama dhuunta (dhif-dhif). Dhibaatooyinka dhexdhexaadka ah waxaa mid ah qalalka ay qandhadu keento (kudhawaad 1 kamida 3,000 oo kuuraba), iyo xinjirowga aan joogtada ahayn, taas oo ay yartahay inay sababto dhiig bax (kudhawaad 1 kamida 30,000 oo kuuraba). Dhibaatooyinka daran waa dhifdhif. Xasaasiyada darran waxay dhacdaa in kayar 1 waqtii markiiba 1,000,000 kuuraha tallaalka.

Maxaa keena autismka?

CDC iyo haya'adaha iyo ururada kale waxay qabteen cilmi baaris si ay u ogaadaan. Dakhtaro badan waxay aamiinsanyihiin hidaha in laga yaabo inuu ka qaato door xoogaan.

Dunida oo dhan, waaliidinta, dhakhaatiirta, iyo saynisiyanada waxay ka wada shaqeeyayaan inay helaan waxa sababa autismka iyo qaabka ugu wanaagsan ee lagu daaweyyo ama caaalamadaha looga hortagga. Wixii faafaa hin dheeraad ah waxaa laga heli karaa barta CDC Xanuunka Isbektraamka Autismka <http://www.cdc.gov/ncbddd/autism/>.

| Saynis |

Waa kan liiska 5 ta in ka badan 20 darrasado sanisyahano kuwaas oo helaylagu ogaaday inaysan ka dhaxeynin wax xiriir ah tallaalka MMR iyo autismka. Darasaddahan waxaa loo doortay warqadan sababtoo ah waxay sawirayaan qaababka kala duwan ee loo isticmaalay baaritaanka haddii tallaalka MMR uu la xiriiro "autismka".

Xiriir la'aanta ka dhaxeysa Talalka Fayriska Jadeecada iyo autismka leh Enteropathy. Darasadda-Kontroolka Kiiska waa Mady Hornig et al. PLoS ONE. September 2008. Cutubka 3: bogga e3140.
<http://www.plosone.org/article/info:doi/10.1371/journal.pone.0003140>.

Da'da Koobaad ee Tallalka Jadeecada-Qaamow Qanshiirka-Rubbela Carruurta qabta Autismka iyo Kontroolka Dugsiga-Matched. Darasadda-Ku saleysan Metropolitan Atlanta waa qoray Frank DeStefano et al. Carruuurta. February 2004. Cutubka 113: bogga 259-266.
<http://pediatrics.aappublications.org/cgi/reprint/113/2/259>.

Dib u eegista Badbaadada Tallalka Tallalka iyo Autismka). Machadka Daawada. Warbaahinta Akaadiimiyada Qaranka: 2004. <http://www.iom.edu/?id=20155&redirect=0>.

Darasadda-Ku saleysan Dadka ee tallalkaQaamow qanshiirka, Jadeecada iyoRubbella Metropolitan Atlanta waaxaa qoray Kreesten Meldgaard Madsen et al. New England Journal of Medicine. November 7, 2002. Cutubka 347: bogga 1477-1482.
<http://content.nejm.org/cgi/reprint/347/19/1477.pdf>.

Tallalka Austismka, Jadeecada iyo Qaamow Qanshiirka, iyo Rubbella: Ma jirto Cadeyn cadaynaysaa in cudurka Xiriir Sababid Ialeeyahay waxaa qoray Brent Taylor et al. The Lancet. June 12, 1999. Cutubka 353: bogga 2026-2029.
<http://www.freenetpages.co.uk/hp/gingermut/lancet/Brent%20Taylor%20June%201999.pdf>.